

**KAJAANIN
SEURAKUNTA**

Avuksi surukotiin

Opas hautauksesta ja sen
valmisteluihin liittyvistä käytännön
kysymyksistä

Kuoleman kohdatessa

Suru on ihmisen luonnollinen tapa kohdata menetys. Jokaisella ihmisellä on oma tapansa surra.

Jonkun on helppo itkeä, toisella itkun aika tulee myöhemmin. Surun kestoa, syvyyttä ja sen vaatimaa aikaa ei voida ennakoida. Ole surussasi itsellesi armollinen ja kunnioita tunteitasi.

Seurakuntasi haluaa tämän vihkosen avulla auttaa sinua siunaustilaisuuden, hautauksen ja muiden kuolemaan liittyvien käytännön asioiden järjestelyissä. Käytännön järjestelyistä sovitaan yhdessä kiireettömästi.

Ennen hautajaisia

KUOLEMAN TAPAHDUTTUA

Hautajaisjärjestelyt käynnistyvät ottamalla yhteyttä seurakunnan hautausasiain toimistoon, (Linnankatu 12, p. 08 6172 2259) tai yksityiseen hautaustoimistoon.

Hautajaisjärjestelyt (kuten tilavaraukset) voi aloittaa kuitenkin ennen kuin hautauslupa on varmistunut.

Hautausasiain toimiston kanssa sovitaan

- hautaan siunaamisen aika ja paikka
- siunausvuorossa oleva pappi
- muistotilaisuuden paikka
- sanomakellojen soitto ja vainajan muistaminen jumalanpalveluksessa
- hautapaikka ja hautapaikan haltija
- haudan peittäminen
- muistomerkkien siirto
- tarvittaessa tuhkaukseen, urnan laskuun sekä haudan hoitoon liittyvät asiat

SURULIPUTUS

Vainajan kuolinpäivänä Suomen lippu pidetään puolitangossa. Usein myös työpaikalla liputetaan. Hautauspäivänä on tapana liputtaa vainajan kodissa ja muistotilaisuuspaikassa. Tällöin suruliputetaan kello 8:sta alkaen. Myös virallisena liputuspäivänä suruliputetaan.

KUOLINILMOITUS

Läheisen kuolemasta voidaan ilmoittaa sanomalehdessä. Ennen hautausta julkaistulla ilmoituksella tiedotetaan kuolemasta ja esitetään kutsu siunaustilaisuuteen. Ilmoitus on mahdollista julkaista myös hautauksen jälkeen, jolloin voidaan samalla kiittää osanotosta. Ilmoituksen voi käydä laatimassa sanomalehden asiakaspalvelussa, jossa on malleja nähtävänä.

HAUTAUSMAAT JA HAUTAPAIKAT

Kajaanin seurakunnalla on kolme hautausmaata: **Vanha hautausmaa**, **Paltaniemen hautausmaa** ja **Vuolijoen hautausmaa**.

Arkkuhauta

Haudassa voi olla yksi tai useampi vierekkäinen hautapaikka. Yhdessä arkkuhautapaikassa voi olla kaksi päällekkäistä hautasijaa.

Uusi hauta lunastetaan 25 vuodeksi. Ennen hautausta tulee vanhassa, aikaisemmin lunastetussa haudassa olla hallinta-aikaa jäljellä vähintään 25 vuotta. Mikäli hallinta-aikaa on vähemmän, puuttuvat vuodet tulee lunastaa.

Arkkuhautaan voi haudata myös tuhkauurnan.

Vanhalla hautausmaalla ei ole enää tilaa uusille arkkuhautoille.

Arkkuhautaus voidaan tehdä vanhaan sukuhautaan, mikäli siinä on tilaa.

Uusia arkkuhautoja luovutetaan Paltaniemen ja Vuolijoen hautausmaalle.

Uurnahauta

Vanhalla hautausmaalla on myös erillinen uurnalehto, johon haudataan vain uurnia.

Tavanomaiseen uurnahautaan mahtuu 9 uurnaa. Muistolehtoon haudattaessa ei vainajalle muodostu omaa hautapaikkaa, vaan vainajan nimen voi laittaa muistomuriin.

Hautapaikka- ja hautauspalvelumaksut päätetään vuosittain.

Hautapaikka on ilmainen kajaanilaisille, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus.

Tuhka voidaan haudata vanhaan sukuhautaan, vaikka kaikki arkkuhautasijat olisi käytetty.

Hautajaiset

Hautaan siunaaminen on kirkollinen toimitus. Siinä omaiset osoittavat kunnioitusta ja kaipausta menetettyään läheisen ihmisen.

Toimituksen sisältö koostuu raamatunluvusta ja rukouksesta, puheesta ja siunaussanoista sekä virsistä ja musiikista.

Keskustelu papin kanssa

Vainajan omaiset keskustelevat papin kanssa ennen hautauspäivää. Keskustelussa käsitellään muun muassa vainajan elämänvaiheita sekä siunaustoimituksen kulkua sekä muistotilaisuuden sisältöä. Kajaanissa pappi osallistuu myös muistotilaisuuteen, mikäli omaiset niin toivovat.

Surumusiikki

Omaiset sopivat virsistä papin tai kanttorin kanssa. Toimituksen musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa on syytä keskustella, mikäli omaisilla on erityistoivomuksia musiikin suhteen.

Hautaan siunaamisen kaava

Hautaan siunaamisessa käytetään perinteisesti sanajumalanpalveluksen kaavaa. Omaisten toivoessa voidaan toimittaa myös hautausmessu, joka sisältää ehtoollisen.

Molempiin kaavoihin sisältyy erilaisia vaihtoehtoja ja esimerkiksi virsien lukumäärä vaihtelee. Tässä on yksi esimerkki siunaustoimituksen kulusta:

1. Virsi
2. Johdanto
3. Psalmi
4. Raamatunluku
5. Puhe
6. Rukous
7. Isä meidän
8. Herran Siunaus
9. Virsi

Kukkalaitteet, istumajärjestys ja tervehdyssanat

Seppeleiden ja kukkien laskeminen arkulle ja haudalle on kristillinen perinne ja vertauskuva. Seppele on iankaikkisuuden symboli, kukat muistuttavat elämän katoavaisuudesta.

Siunaustilaisuudessa kukat voidaan laskea joko toimituksen alussa johdantosanojen jälkeen tai lopussa Herran Siunauksen jälkeen.

Perinteisen tavan mukaan vainajan omaiset ja sukulaiset asettuvat kappelin keskikäytävän oikealle puolelle, vasemmalle asettuvat ystävät ja työtoverit.

On tapana, että lähiomaiset laskevat kukkalaitteensa arkun pääpuoleen, vainajan sydämen puolelle.

Kukkalaitteiden laskijat astuvat vuorotellen arkun ääreen, seisovat hetken hiljaa ja joku heistä lukee tervehdyksen. Tämän jälkeen kukkalaite lasketaan arkun vieressä olevalle kukkatelineelle. Hetken hiljentymisen jälkeen kukkalaitteen laskijat kääntyvät lähiomaisiin päin, kumartavat ja palaavat paikalleen. Kajaanissa on tapana, että kukkien laskemisen jälkeen lauletaan virsi.

Muistopuheet pidetään muistotilaisuudessa.

Hautaansaatto

Kun siunaustoimituksen päätösvirsi on laulettu, pukeudutaan päällysvaatteisiin, noudetaan kukat arkun luota ja valmistaudutaan hautajaissaattueeseen.

Arkun kantajat

Vainaja kannetaan loppusoiton aikana kappelin edessä odottavaan saattovaunuun.

Saaton kärjessä kulkevat pappi ja suntio. Arkun jäljessä seuraavat lähimmät omaiset. Kulkueessa on hyvä välttää keskustelua, mutta siinä voidaan laulaa virttä. Haudalle tullessa suntio ohjaa arkun laskemisen.

Tuhkaaminen ja maahan kätkeminen

Jos vainaja tuhkataan, siunaustoimituksen jälkeen omaiset huolehtivat kukkalaitteet arkun luota joko haudalle tai muualle haudattujen muistopaikalle. Kukkalaitteita ei ole mahdollista säilyttää kappelin tiloissa. Toimintatavasta on hyvä keskustella hautausjärjestelyjen yhteydessä. Sovitusta menettelystä on syytä tiedottaa myös muille omaisille ja saattoväelle.

Tuhkan tai uurnan maahan kätkeminen tapahtuu erikseen sovittuna aikana. Jos tuhka aiotaan haudata tai sirotella muualle kuin hautausmaahan, tulee siihen olla maanomistajan kirjallinen lupa.

Merialueiden yleiset vesialueet sekä valtion maa-alueet kuuluvat Metsähallituksen paikallisosaston valvonnan piiriin. Sisävesistöt kuuluvat alueen vesijakokunnan hallintaan.

Tarkempaa opastusta saa tarvittaessa hautausasiain toimistolta.

Uurna luovutetaan krematoriolta vain allekirjoitusta vastaan. Uurnan luovutuksessa toimitaan hautaustoimilain mukaisella tavalla.

Muistotilaisuus

Siunaustoimituksen jälkeen on mahdollista viettää muistotilaisuus. Se voidaan järjestää seurakunnan tiloissa, vainajan kotona tai muualla omaisten valitsemassa paikassa. Pappi osallistuu mielellään muistotilaisuuteen ja kanttori aikataulun salliessa.

Muistotilaisuudessa on tapana lukea adressit, laulaa virsiä, kuunnella musiikkiesityksiä ja pitää puheita. Tämä on sopiva hetki muistella vainajaa. Omaiset voivat etukäteen sopia muistopuheiden pitäjistä.

MUISTILISTA HAUTAJAISTEN JÄRJESTELYYN

Hautauslupa, joka saadaan terveydenhoitohenkilökunnalta ja toimitetaan seurakunnan hautausasiain toimistoon

suruliputus

yhteydenotto hautausasiain toimistoon, jonka kanssa sovitaan:

- hautaan siunaamisen aika ja paikka
- siunausvuorossa oleva pappi
- muistotilaisuuden paikka sanomakellojen soitto
- vainajan muistaminen jumalanpalveluksessa
- hautapaikka
- hautamuistomerkki ja haudan hoito

muita hautaukseen liittyviä asioita, jotka voi sopia yksityisessä hautaustoimistossa:

- kuolinilmoitus
- arkku tai uurna
- mahdollinen vainajan katsominen
- vainajan kuljetukset
- kukat
- kantajat
- muistotilaisuuden pitopalvelu

VALON KAPPELI SILTALANTIE 18

Paltaniemen hautausmaan Valon Kappelin on suunnitellut arkkitehti **Juha Paldanius**. Kappeli on valmistunut vuonna 1995 ja siinä on iso sali ja pieni sali. Isossa salissa on tilaa 120- 150 henkilölle ja pienessä salissa 30 henkilölle. Isossa salissa on urut ja pienessä salissa flyygeli. Valon Kappelin yhteydessä on myös krematorio.

Pääosa arkkuhautauksista toteutetaan Paltaniemen hautausmaalle. Aluetta laajennetaan tarpeen mukaan. Siellä on myös urnahauta-alue.

VANHA KAPPELI JAUHOKALLIONTIE 1 A

Kajaanin Vanhalla hautausmaalla on vuonna 1951 valmistunut arkkitehti **Eino Pitkäsen** suunnittelema siunauskappeli, johon mahtuu noin 70 henkilöä. Tilassa on sähköurut.

Vanhalla hautausmaalle voi haudata jo olemassa olevaan sukuhautaan tai 2000-luvulla perustetulle urna-alueelle.

VUOLIJOEN KIRKKO KIVIKIRKONTIE 3 A

Vuolijoella ei ole omaa siunauskappelia, vaan siunaukset toimitetaan pääasiassa hautausmaan läheisyydessä sijaitsevassa Vuolijoen kirkossa, jonka on suunnitellut **Josef Stenbäck** ja se on otettu käyttöön vuonna 1907. Vuolijoen hautausmaalla on arku- ja urnahautapaikkoja, muistolehto ja sirottelualue sekä yhteinen muistokivi. Urnan voi haudata myös arkkuhautaan. Vuolijoen hautausmaalla sijaitsee Kajaanin seurakunnan tunnustukseton hautausalue.

HAUTAUSMAAT JA KAPPELIT

KAJAANIN SEURAKUNTAKESKUS

(JUHLASALIIN KÄYNTI
VÄINÄMÖISENKADUN PUOLELTA)
LINNANKATU 12, 87100 KAJAANI

Juhlasalissa on 80 istumapaikkaa. Juhlasaliin on mahdollista yhdistää henkilökunnan kahvio, josta saadaan tarvittaessa 24 istumapaikkaa lisää. Tila on varustettu videonäytöllä. Tilaan on oma esteetön sisäänkäynti Väinämöisenkadun puolelta. Naulakkotilat sijaitsevat heti tuulikaapin jälkeen. Tiloissa on laitoskeittiö, jossa voidaan valmistaa aterioita eri tilaisuuksiin. Seurakuntakeskuksen edustan parkkipaikat on varattu muistotilaisuuksia varten lähiomaisille.

NAKERTAJAN SEURAKUNTAKOTI

MURAMAANTIE 6, 87830 KAJAANI

Seurakuntakoti rakennettiin vuonna 1965. Perusteellisesti uusittu seurakuntakoti valmistui käyttöön vuoden 2003 alussa. Juhlasalin puolella on pöydissä istumapaikkoja noin 70 hengelle ja maksimissaan juhlasaliin mahtuu 100 henkeä. Juhlanjärjestäjien käytössä ovat juhlasali, kahvio ja pieni laitoskeittiö.

LINNANTAUKSEN SEURAKUNTAKESKUS

KAPLASTIE 2, 87250 KAJAANI

Linnantauksen alueen toiminnan keskus valmistui kesällä 1997, ja sen juhlasali vihittiin kirkoksi saman vuoden tuomiosunnuntaina. Kirkkosalissa on 200 henkilölle istumapaikat, johon voidaan yhdistää kahviotila, jolloin istumapaikkoja on yhteensä 350. Kahviossa on pöytäpaikkoja 100 hengelle. Tiloissa on laitoskeittiö. Alttariteoksen on suunnitellut taiteilija **Irma Kukkasjärvi**.

VUOLIJOEN

SEURAKUNTATALO

KIVIKIRKONTIE 3 B,
88270 VUOLIJOKI

Vuolijoen seurakuntatalo on Vuolijoen kirkon välittömässä läheisyydessä. Siellä kokoontuu piirejä ja kerhoja ja sitä voi varata myös perhejuhliin, kuten muistotilaisuuksiin. Juhlasalissa on pöytäpaikkoja noin 100 henkilölle. Tiloissa on laitoskeittiö.

OTANMÄEN

SEURAKUNTATALO

KAIVOSMITTAAJANTIE 1,
88200 OTANMÄKI

Otanmäen kirkko sijaitsee Vuolijoen alueella Otanmäen kyläkeskuksessa. Seurakuntasalissa on istumapaikkoja noin 70 henkilölle. Kahviossa on pöytäpaikkoja 40 henkilölle. Tiloissa on pieni keittiö.

Hautajaisten jälkeen

Hautamuistomerkit

Haudalle on tapana hankkia muistomerkki. Se voi olla hautakivi, risti tai veistos. Seurakunnat eivät edellytä muistomerkin hankintaa eikä sen hankkimisella ole kiire. Ennen hankintaa tulee selvittää, minkä kokoinen ja tyylinen muistomerkki voi olla. Muistomerkin valmistaja huolehtii muistomerkkiä koskevan hautamuistomerkki-suunnitelman lähettämisestä seurakunnan ylipuutarhurin hyväksyttäväksi. Vanhaan sukuhautaan haudattaessa omaisten tulee sopia reunakivien ja muistomerkin siirtämisestä.

Hautojen hoito

Omaiset vastaavat haudan hoidosta ja muistomerkin kunnosta, ettei se aiheuta vaaraa hautausmaalla liikkuville. Omaiset voivat huolehtia kallistuneen hautakiven oikaisusta itse tai antaa sen seurakunnan tehtäväksi. Kajaanin seurakunnalla on hautainhoitorahasto, joka ottaa korvausta vastaan hoitaakseen hautoja joko yhdeksi tai useammaksi vuodeksi. Haudanhoitosopimus tehdään seurakunnan hautausasiain toimiston kanssa.

Kuolinpesä ja perunkirjoitus

Perunkirjoitus on toimitettava kolmen kuukauden sisällä kuolemasta. Perunkirjoitukseen tarvittavien virkatodistusten ja sukuselvitysten hankkiminen vaatii aikaa, joten siihen kannattaa ryhtyä ajoissa. Perunkirjoitusta varten tarvitaan virkatodistukset kaikista niistä kotipaikosta, joissa vainaja on ollut kirjoilla täytettyään 15 vuotta. Perukirjasta on jätettävä yksi kappale vainajan kotipaikan verotoimistoon perintöveron määräämistä varten. Vainajasta tilataan sukuselvitys perunkirjoitusta varten Kuopion aluekeskusrekisteristä, p. 010 5733100. Tämä todistus kattaa vainajan perhesuhdetiedot evankelisluterilaisen kirkon osalta.

Mistä apua suruun?

Usein lähimmät omaiset tarvitsevat sukulaisten ja ystävien tukea kaikkein eniten hautauspäivän jälkeen. Seurakunnan työntekijöistä erityisesti papit ja diakonit voivat olla apuna kuuntelemassa ja keskustelemassa. Heidän yhteystietonsa löytyvät seurakunnan nettisivuilta.

Vainajien muistaminen ja heidän haudallaan käynti kuuluu kristityn rukouselämään. Siksi hautausmaa on siunattu Jumalan puhuttelun ja rukouksen paikaksi. Varsinkin pyhäinpäivänä ja jouluna haudoille syttyvät kynttilät kertovat iankaikkisuuden toivosta Kristuksessa.

Kajaanin seurakunta järjestää sururyhmiä. Lapsensa menettäneille ja itsemurhan tehneiden läheisille on myös ryhmiä. Sururyhmien alkamisesta tiedotetaan Kajaanin Kotiseurakuntani-lehdessä.

Yhteystiedot

Osoite

Linnankatu 12

Avoinna: ma-ti, to-pe klo 9-15
(ke suljettu)

Puhelin

(08) 6172 2259

Nettisivut

www.kajaaninseurakunta.fi